
CRUSOE

Markeliñe

2n Cicle de Primària

2024-25

Diputació
Barcelona

Índex

Introducció – <i>Objectius educatius del programa</i>	3
Fitxa artística	4
Presentació	5
Temàtica – <i>Històries d’adversitat</i>	6
Abans de l’espectacle – <i>Activitat 1 on line_ Qui és Robinson Crusoe?</i>	8
Abans de l’espectacle – <i>Activitat 2 on line_ Naufragis</i>	11
Abans de l’espectacle – <i>Activitat 3 editable_ Interactuem</i>	14
Després de l’espectacle – <i>Activitat 4 editable_ Pregunta Crusoe</i>	17
Després de l’espectacle – <i>Activitat 5 editable_ Tots som robinsons</i>	20
Després de l’espectacle – <i>Activitat 6 on line_ Cooperem</i>	23
Webgrafia.....	26
I abans de tancar	27

Introducció – Objectius educatius del programa

Aquest espectacle està inclòs en el programa “Anem al teatre”, organitzat per la Gerència de Cultura i la Gerència d'Educació de la Diputació de Barcelona i els ajuntaments. Ofereix, en horari escolar, espectacles de teatre i dansa i concerts de música per als alumnes d'educació infantil, primària i secundària.

- Familiaritzar l'alumnat amb les arts escèniques donant a conèixer la diversitat teatral i musical, i contribuir així en la creació de nous públics de les arts escèniques i musicals i l'educació de la sensibilitat artística.
- Oferir als centres educatius recursos de qualitat per l'aprenentatge de les arts en el marc del currículum escolar.
- Garantir un itinerari coherent i complet d'activitats relacionades amb les arts, per a cada nivell educatiu.
- Articular programacions artístiques de qualitat, adequades a cada nivell educatiu.
- Donar a conèixer els espais escènics del municipi i de l'entorn. Reforçar i complementar les polítiques educatives i culturals locals.
- Garantir la igualtat d'oportunitats d'accés dels alumnes a l'oferta artística sigui quina sigui la seva procedència geogràfica i assegurar, per tant, que no es produeix cap desigualtat per raons de territori.
- Assegurar, mitjançant processos didàctics, que s'han assolit les actituds bàsiques necessàries per gaudir, crear o donar suport a tota mena d'espectacles artístics de manera crítica i responsable.

Fitxa artística

Autoria: MARKELIÑE

Coordinació: Joserra Martínez

Intèrprets: Fernando Barado, Itziar Fragua, Estibaliz Villa, Jon Koldo Vázquez

Música: Roberto Castro

Il·luminació: Francisco Trujillo

Escenografia: ATX Teatroa

Vestuari: Marieta soul estudio creativo

<https://www.markeline.com/>

Presentació

“Una metàfora de la vida”

L'espectacle teatral **Crusoe** és una versió original i personalitzada del clàssic de Defoe. *Crusoe* planteja la història del protagonista Robinson Crusoe com una metàfora del fet de viure que, amb humor i recursos teatrals, ens transporten al món de les emocions.

La **Companyia Markeliñe** té una trajectòria de més de 30 anys en el panorama teatral. Les seves propostes són creacions originals, imaginatives i sorprenents. Markeliñe crea espectacles amb un estil molt personal, fusionant gestualitat i disseny visual, oferint sempre una història consistent, embolcallada per les troballes escèniques, la música i la cuidada il·luminació.

Temàtica – Històries d'adversitat

La història *The life and strange surprising adventures of Robinson Crusoe of York* (1719), de l'escriptor anglès Daniel Defoe (Londres 1660-1731), és ja un clàssic de la literatura universal, per l'originalitat dels fets que s'hi expliquen i el seu enfocament sociològic, que ha donat peu a múltiples reflexions posteriors a *Els viatges de Gulliver* (1726 y 1735), de Jonhatan Swift, *Emilio, o De l'educació* (1762), de Jean-Jacques Rousseau, *El senyor de les mosques* (1954), de William Golding, i en escrits de James Joyce, Karl Marx o el premio Nobel J. M. Coetzee, amb *Foe* (1986).

Les històries d'adversitat parlen de persones comunes que, per circumstàncies fortuïtes de la vida, es troben en situacions complexes, sovint perilloses, i que han de trobar la manera de sobreviure enfrontant les dificultats amb valentia i intel·ligència. Moltes vegades la sort també té un paper important, però la clau és persistir i no defallir.

Ningú ens prepara per a enfrontar-nos a situacions extremadament dificultoses i que, sorprenentment, les persones podem superar. Moltes vegades, la vida mateixa ens situa en situacions de risc que ens posen a prova.

L'espectacle *Crusoe*, de la companyia **Markeliñe**, ens fa reflexionar sobre aquest tema, explicant la història de superació d'un Robinson Crusoe contemporani i molt proper a nosaltres. Podem dir que el fet de néixer ja és la primera prova de superació per al nadó. També, que el creixement i l'aprenentatge de totes les capacitats necessàries per a desenvolupar-nos en el món real és un camí ple de dificultats inexorables i que els éssers vius tenim la **capacitat d'adaptació** molt desenvolupada, **eina primordial per a la vida**.

Temàtica – Històries d'adversitat

Al món existeixen múltiples històries d'adversitat que moltes vegades ni coneixem.

- Parlem d'aquestes històries anònimes i donem-li veu.
- Aprenem d'elles per a no repetir situacions de risc innecessàries.
- Ajudem a les persones que pateixen dificultats perquè puguin superar-les, per al bon funcionament col·lectiu.
- Acompanyem a les persones que pateixen o han sofert adversitats en el seu camí personal de recuperació.
- Pensem un entorn amable i divertit per a viure, socialment equitatiu.
- Reflexionem que totes i tots podem ser un *robinson* alguna vegada a la nostra vida.

Abans de l'espectacle – Activitat 1 on line_ Qui és Robinson Crusoe?

En aquesta activitat de recerca, investiguem sobre els personatges principals de la novel·la *Robinson Crusoe*, de Daniel Defoe. És una novel·la emblemàtica que parla de l'època del colonialisme dels països europeus a l'Àfrica i les Amèriques i dels problemes reals que existien de convivència entre cultures molt diferents.

Robinson Crusoe és el personatge protagonista, un aventurer anglès que s'embarca per descobrir món i que sobreviu a un naufragi, vivint 27 anys en una illa on hi habiten indígenes caníbals.

Divendres és el nom que li posa en Robinson al captiu que ajuda a escapar dels indígenes i que acaba sent el seu company de viatge a l'illa.

Visionem el fragment de la pel·lícula *Robinson Crusoe* (1902), de George Méliès.

<https://www.youtube.com/watch?v=6pL1ORacY0&t=16s>

En aquesta escena de la versió del llibre clàssic, hi podem observar la comicitat característica de les pel·lícules de cinema mut d'inicis del segle XX.

Responem les següents preguntes, raonant les respostes.

- Qui és en Robinson Crusoe a l'escena?
- Qui és en Divendres a l'escena?

Abans de l'espectacle – Activitat 1 on line_ Qui és Robinson Crusoe?

Competències específiques: #medi #aprendre #valors

- Percebre de manera conscient elements subtils i complexos de l'entorn sociocultural.
- Identificar i valorar els elements del patrimoni artístic català, europeu i universal.
- Observar i participar de l'argumentació, com a mitjà de valoració de l'expressió artística.

Sabers

- A partir de l'observació de l'escena de la pel·lícula *Robinson Crusoe*, de George Méliès, ens plantejarem qüestions relacionades amb la història que s'explica a l'espectacle *Crusoe*, de la companyia Marqueliñe.
- Aprenem a reflexionar, amb criteri artístic, sobre els personatges principals de la història universal Robinson Crusoe.
- Valorem l'experiència d'intercanviar coneixement sobre la novel·la clàssica, a partir de l'exemple cinematogràfic de la pel·lícula de Méliès *Robinson Crusoe* (1902) .

Abans de l'espectacle – Activitat 1 on line_ Qui és Robinson Crusoe?

Material

Ordinador connectat a la xarxa.

Metodologia

Aquesta activitat té un component de dificultat per l'exemple de cinema mut, que el mestre ha d'explicar, contextualitzant la història de *Robinson Crusoe* i la temàtica de l'espectacle.

L'alumnat ha de participar activament, argumentant la seva opinió.

Agrupament

Treball personal i participatiu del grup classe, per assolir coneixement.

Abans de l'espectacle – Activitat 2 on line_ Naufregis

Escoltem la cançó *A la deriva*, de la Cantata *El Naufragi* de Catània 2024.

<https://www.youtube.com/watch?v=Z-zJ-AnAhOQ&t=20s>

Després, entre tota la classe, creem una coreografia senzilla, dansant plegats, com si estiguéssim en un vaixell **a la deriva**.

Dansem la coreografia unes quantes vegades, amb la música de la Cantata de fons, i enregistrem-la per a poder tenir un record de l'experiència artística col·lectiva. Valorem l'activitat.

El naufragi (1805), de Sir J.M. William Turner

Abans de l'espectacle – Activitat 2 on line_ Naufregis

Competències específiques: #valors #aprendre #artística

- Conèixer elements bàsics del llenguatge audiovisual per a comprendre una obra artística musical.
- Interpretar elements bàsics del llenguatge artístic per a expressar i comunicar idees amb la música i la dansa.
- Valorar l'experiència artística coordinada per a enfortir el sentiment de pertinença al grup.

Sabers

- Escoltem la Cantata *El Naufragi* de Catània 2024 i observem la seva melodia, la lletra i el cànon de veus.
- Expressem, en grup, la idea de “navegar a la deriva”, seguint la pauta rítmica i melòdica de la música de la Cantata.
- Aprenem a expressar, amb el cos i el moviment, en coordinació amb el grup, la proposta de l'activitat artística, creant una escenografia teatral.

Abans de l'espectacle – Activitat 2 on line_ Naufregis

Material Ordinador connectat a la xarxa.

Metodologia Visualitzar a l'ordinador la Cantata proposada. Escoltar atentament la música i la lletra de la Cantata i expressar la idea “navegar a la deriva”, segons la pauta, amb tot el grup-classe.

Valorar l'experiència expressiva a partir de la idea proposada a l'aula, fent atenció a la multiculturalitat del grup.

Agrupament Treball de grup.

Abans de l'espectacle – Activitat 3 editable_ Interactuem

Amb molta imaginació, hem de construir, entre tota la classe, una **illa deserta**. Podem fer servir flassades o caixes de cartró, cadires, bancs o taules o tot el que se'ns acudeixi per a fer una pila de coses, que han d'estar ben posades.

Es tracta que els alumnes es coordinin i s'organitzin espontàniament per a crear un **espai de ficció** que sigui mínimament **amable i divertit**.

Podeu fer cadena per a passar-vos els objectes fins a la pila i grups de treball: els que cerquen objectes, els que transporten objectes, els que organitzen la col·locació dels objectes, etc.

Finalment, posarem una palmera, que pot ser un paraigua, o una planta del jardí de l'escola o el que la vostra imaginació decideixi.

Podeu, també, fer una fotografia del grup a l'illa deserta que heu construït entre totes i tots.

Abans de l'espectacle – Activitat 3 editable_ Interactuem

Competències específiques: #artística #aprendre #valors

- Interpretar una proposta artística relacionada amb la temàtica de l'espectacle, amb tot el seu contingut comunicatiu.
- Construir, amb objectes quotidians i recursos de materials reciclats, una escenografia original.
- Atendre amb respecte allò que es vol comunicar, per assolir una experiència creativa satisfactòria.

Sabers

- Interpretem la proposta de creació d'una escenografia, segons la directriu de “construcció d'una illa deserta”.
- Pensem, de forma col·lectiva, sobre els passos a seguir per a crear la idea escenogràfica proposada.
- Aprenem a construir una escenografia original de manera coordinada amb els companys.
- A partir de l'activitat proposada, aprenem a intercanviar idees creatives amb la resta de companys.

Abans de l'espectacle – Activitat 3 editable_ ***Interactuem***

Material

Fitxa editable activitat 3 pàgina 14. Materials i objectes diversos.

Metodologia

Seguir la pauta de l'activitat proposada, on l'alumnat ha de ser del tot original en la creació.

Finalment, valorar l'experiència, parlant de la dificultat de creació d'una escenografia de manera col·lectiva.

Agrupament

Treball de grup classe, on tot l'alumnat participi amb respecte vers la creativitat dels altres, fomentant l'intercanvi d'idees com a eina de comunicació.

Després de l'espectacle– Activitat 4 editable_ Pregunta Crusoe

Asseguts en rotllana, fem una valoració de l'espectacle de teatre que hem vist. Recordem les escenes o moments més significatius. Escoltem l'opinió i argumentació dels infants. Ajudem-los a participar i expressar idees constructives.

- L'espectacle *Crusoe* presenta un seguit d'escenes que s'esdevenen una darrera l'altra. Expliqueu el fil argumental de l'obra.
- Perquè emprèn el viatge Robinson Crusoe?
- Quins són els personatges protagonistes de l'obra? Sabeu quin paper juguen en la història?
- Perquè Robinson Crusoe li posa el nom de Divendres al captiu?
- Com és l'escenari de l'espectacle *Crusoe*? Parleu de la seva versatilitat.
- El sentit de l'humor és important en un drama. Quina escena us ha fet riure?
- Quins són els moments més tristos de l'espectacle?
- Escoltar la música en directe, penseu que esdevé més impactant per a l'espectador?
- Què ens vol dir aquesta història? Intenteu explicar-ho amb les vostres paraules.

Després de l'espectacle– Activitat 4 editable_ Pregunta Crusoe

Competències específiques: #artística #aprendre #lingüística

- Interpretar, comprendre i expressar el missatge artístic de l'obra, identificant tots els aspectes de la tècnica artística utilitzada, per avançar en la comunicació global i adquirir aprenentatges nous.
- Expressar de forma entenedora, creativa i personal, mitjançant els diferents llenguatges, explorant les possibilitats expressives, per a respondre a diferents contextos comunicatius.
- Comunicar amb curiositat i respecte per la diversitat d'opinions, per a un intercanvi de coneixements efectiu.

Sabers

- Participem en el debat per compartir descobertes sobre l'experiència artística, identificant els recursos tècnics teatrals i el missatge clau de l'espectacle *Crusoe*.
- Argumentem les respostes en relació amb les preguntes i allò que hem observat al teatre.
- Aprenem a utilitzar un llenguatge respectuós amb les valoracions dels companys, establint comparacions amb allò que coneixem i fomentant els aprenentatges nous a partir del diàleg.

Després de l'espectacle– Activitat 4 editable_ Pregunta Crusoe

Material

Fitxa editable activitat 4 pàgina 17.

Metodologia

Construïm debat, amb preguntes i respostes, fomentant l'interès pel coneixement, a partir de l'experiència artística que els alumnes han presenciat.

Llegim les preguntes sobre l'espectacle i que els alumnes puguin argumentar les respostes per a descobrir el missatge clau de l'obra.

Agrupament

Treball del grup heterogeni en orígens, gènere i condició social, on tots els alumnes participin de forma respectuosa i espontània.

Després de l'espectacle – Activitat 5 editable_ Tots som robinsons

En aquesta dinàmica a l'aula, ens posem per parelles i haurem de representar l'emoció que més sentim en el nostre dia a dia. El company o la companya haurà d'endevinar de quina emoció es tracta. **Escriurem una breu descripció.**

Després de l'espectacle – Activitat 5 editable_ Tots som robinsons

Competències específiques: #artística #aprendre #valors

- Desenvolupar noves tècniques d'educació en l'equitat, relacionades amb els valors socials.
- Relacionar la creació artística amb l'aprenentatge de tècniques socioeducatives de cohesió.
- Aprendre a valorar el propi esforç per a reeixir en les activitats artístiques i en l'aprenentatge en general.

Sabers

- Desenvolupem una autoestima positiva, a partir de l'expressió de sentiments personals.
- Realitzem una proposta creativa d'expressió i gest, on l'eina principal és la imaginació i l'emoció.
- A partir de comunicar un sentiment recurrent al company o la companya, aprenem a conèixer l'altra i a nosaltres mateixos.

Després de l'espectacle – Activitat 5 editable_ Tots som robinsons

<i>Material</i>	Fitxa editable activitat 5 pàgina 20. Llapis o bolígraf.
<i>Metodologia</i>	Explicar l'exercici i deixar el temps necessari per a l'activitat. Després, entre totes i tots, valoreu i contrasteu l'experiència artística.
<i>Agrupament</i>	Treball per parelles, on tots els alumnes participen en la valoració final.

Després de l'espectacle – Activitat 6 on line_ Cooperem

En aquesta dinàmica de grup necessitem la participació del mestre per amagar, a la classe, les lletres de la paraula SUPERACIÓ, per separat i en llocs diferents.

Els alumnes hauran de trobar les lletres i formar la paraula amb l'ajuda de les pistes següents.

- És una paraula que comença per S.
- És una paraula que acaba en Ó.
- És una paraula de quatre síl·labes.
- És una paraula que parla de vèncer dificultats.

Els alumnes, espontàniament, hauran de participar, interactuar i cooperar per a trobar la paraula amagada.

Després podem buscar la definició del verb SUPERAR i comparar-la amb al terme SUPERACIÓ, al diccionari en línia.

https://www.termcat.cat/es/cercaterm/superar?type=basic&thematic_area=&language=

Parlem de la paraula clau, SUPERACIÓ, en el marc de l'espectacle *Crusoe*.

Després de l'espectacle – Activitat 6 on line_ Cooperem

Competències específiques: #artística #aprendre #valors #tecnològica

- Emprar recursos apresos de comunicació per a comprendre el contingut de la proposta lúdica, de forma positiva.
- Participar de manera individual i coordinada amb el grup, per a un resultat comunicatiu satisfactori, on el grup es vegi reforçat.
- Participar, expressant idees i opinions, de forma respectuosa.

Sabers

- Aprenem a comunicar un missatge positiu en relació amb la temàtica de l'espectacle, amb la paraula clau, SUPERACIÓ.
- Identifiquem les lletres que configuren la paraula clau.
- Identifiquem la paraula clau, SUPERACIÓ, a partir de les pistes que el mestre ens dona.
- Aprenem tots els aspectes del significat de la paraula, SUPERACIÓ, fent recerca al diccionari en línia.
- Valorem l'esforç que cal dedicar per a fer una activitat complexa entre tot el grup, amb respecte.

Després de l'espectacle – Activitat 6 on line_ Cooperem

Material Ordinador connectat a la xarxa.

Metodologia Apropar l'alumnat al reconeixement de pertinença al grup, a través del la proposta lúdica de recerca del contingut clau de l'espectacle *Crusoe*.

Explicar l'exercici i plantejar les preguntes per a iniciar el debat.

Els alumnes han de poder expressar la seva opinió de forma ordenada i creant interrogants, per a indagar en la temàtica de la xerrada.

Agrupament Treball de grup/classe.

Webgrafia

La companyia i l'espectacle

<https://www.markeline.com/espectaculos/crusoe/>

-Companyia Markeliñe. *Crusoe*. 2024. www.markeliñe.com
-12/07/2024

Temàtica i activitats

<https://www.termcat.cat/es/cercaterm/>

-Termcat. *Cercaterm*. 2024. www.termcat.cat -12/07/2024

https://www.youtube.com/watch?v=6pL1O_RacY0&t=16s

-Saving movies. *Robinson Crusoe [1902] [Muda] [Georges Méliès]*.
25/04/2022. www.youtube.com -12/07/2024

<https://www.youtube.com/watch?v=Z-zJ-AnAhOQ&t=20s>

-Pons, Y. 2. *CANTÀNIA 2024. EL NAUFRAGI. A la deriva AMB COREOGRAFIA*. 24/01/2024. www.youtube.com -12/07/2024

I abans de tancar

El programa “Anem al teatre” disposa d’una pàgina web, en la qual hi podeu trobar tota la informació general sobre el programa, així com les guies didàctiques que es corresponen amb els espectacles.

També hi hem inclòs una eina de gran valor per a nosaltres, atès que ens permet de millorar l’oferta cada temporada: l’Enquesta d’Avaluació.

Som a:

<http://www.diba.cat/anemalteatre/>

Moltes gràcies a tots/es per la vostra col·laboració.

**Ajuntaments de l'Alt Penedès, l'Anoia,
el Bages, el Berguedà,
el Garraf, el Maresme, el Moianès i Osona**

**Diputació
Barcelona**

Àrea de Cultura

Gerència de Serveis de Cultura

Recinte Escola Industrial
Edifici del Relotge
Comte d'Urgell, 187
08036 Barcelona
anemalteatre@diba.cat
www.diba.cat/anemalteatre

**Diputació
Barcelona**

Àrea d'Educació,
Esports i Joventut

Gerència de Serveis d'Educació

Recinte Escola Industrial
Edifici del Relotge
Comte d'Urgell, 187
08036 Barcelona
gs.educacio@diba.cat
www.diba.cat